

Josef Kajetán TYL

Josef Kajetán Tyl se narodil v Kutné Hoře 4. února 1808 za vlády rakouského císaře a českého krále, tedy v době, kdy evropská bojiště ovládala vojska francouzského císaře

Od roku 1822 studoval na gymnáziu v Praze. V roce 1826 přešel na gymnázium do Hradce Králové, kde bydlel u tamního profesora a dramatika, autora her *Divotvorný hrnec*, *Rohovín čtverrohý* nebo *Každý něco pro vlast*.

Po návratu do Prahy se stal ochotnickým hercem, spisovatelem, dramatikem, překladatelem a redaktorem. Jako redaktor působil v několika časopisech. Jedním z nich byl i časopis *Jindy a nyní*, který vychází dodnes pod názvem Jedná se tak o naše nejdéle vycházející zábavné periodikum.

V revolučním roce 1848 sympatizoval s českými liberály v čele s, autorem *Dějin národa českého v Čechách a v Moravě*, a Karlem Havlíčkem Borovským, který v Kutné Hoře vydával svůj časopis a který byl později internován v tyrolském městě

Po uzavření české scény při Stavovském divadle v roce 1851 se
Tyl až do své smrti v roce 1856 živil jako
Pohřben je na hřbitově u kostela sv. Mikuláše v

Tylovo literární dílo lze rozdělit na prózu a divadelní hry.
V próze se obracel nejen k slavné historii českého národa, ale věnoval
se i své současnosti. Historická novela *Dekret kutnohorský* připomíná
události roku, které měly za následek
.....
Naproti tomu povídka *Rozervanec* je až karikaturním spodobněním
Tylova současníka a největšího českého básníka období romantismu
.....

Ve svých divadelních hrách Tyl čerpal nejen z historie
a současnosti, ale obracel se i k báchorkám, tedy tématům
pohádkovým. Do první skupiny patří jedna hra z kutnohorského
prostředí, která reflektuje odbojné povstání z let 1494 až 1496. Jedná
se o hru Jak už sám název
napovídá, výsledkem povstání byly popravy v Poděbradech
a na Křivoklátě. Další historickou hrou jsou např. *Krvavé křtiny čili
Drahomíra a její synové*. Víte, kdo byli tito dva Drahomířini synové?
..... a

Hrami ze současnosti jsou např. *Pražský flamendr*, *Bankrotář* nebo *Chudý kejklíř*. Byla to právě hra, ve které hrál Tyl sám sebe i ve svém posledním představení v Českých Budějovicích.

Mezi Tylovy dramatické báchorky patří především
....., *aneb Hody divých žen*, ve které hlavnímu hrdinovi dělají společnost hodný Kalafuna a zrádný Vocilka.

Zcela mimo všechny kategorie stojí veselohra *Fidlovačka*, jejíž celý název zní Zde poprvé zazněla píseň *Kde domov můj*, jejíž hudbu složil
..... Píseň ve hře hraje a zpívá slepý hudebník Mareš, který hraje na

A nakonec jedna prémiová otázka. Umíte následující čtyřverší přiřadit k některému z Tylových literárních děl?

*V kraji znáš-li bohumilém
duše útlé v těle čilém,
mysl jasnou, znik a zdar,
a tu sílu, vzdoru zmar.*

Ano, opravdu se jedná o